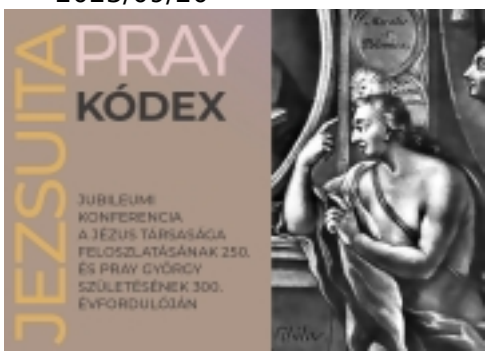
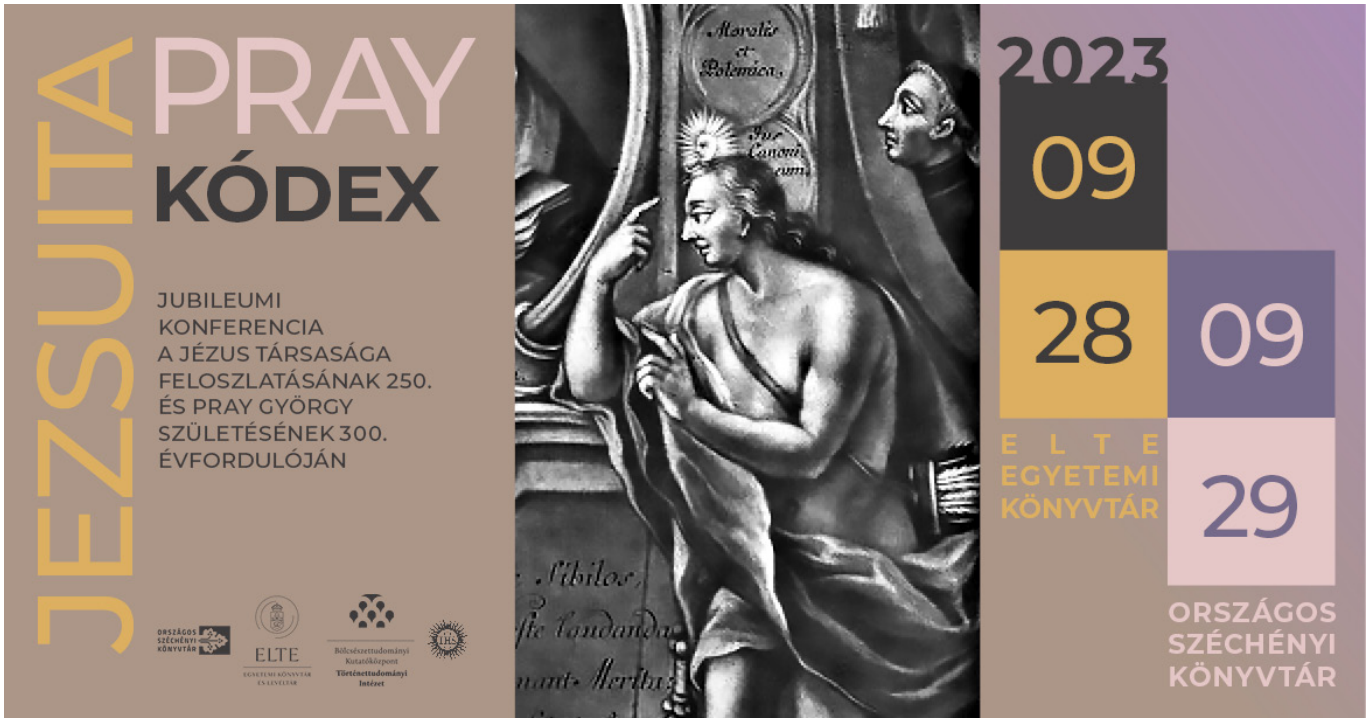
Jezsuita – Pray – Kódex

2023/09/20

2023. szeptember 28-án és 29-én jubileumi tudományos konferenciát rendeznek a Jézus Társasága feloszlatásának 250. és Pray György születésének 300. évfordulóján. Szeretettel várjuk az érdeklődőket!

[1]

A Jézus Társasága feloszlatásának 250. és Pray György születésének 300. évfordulóján ***Jezsuita – Pray – Kódex*** címmel **jubileumi tudományos konferenciát** szervez az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár, a Jézus Társasága Magyarországi Rendtartományának Levéltára, a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet és az Országos Széchényi Könyvtár. Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

A rendezvény helyszíne és időpontja:
2023. szeptember 28. csütörtök, 9.30–17.30
ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár

(1053 Budapest, Ferenciek tere 6.)

2023. szeptember 29. péntek, 8.50–17.10
Országos Széchényi Könyvtár
(1014 Budapest, Szent György tér 4–5–6., Budavári Palota "F" épület)

JEZSUITA

PRAY KÓDEX

JUBILEUMI KONFERENCIA
A JÉZUS TÁRSASÁGA FELOSZLATÁSÁNAK 250.
ÉS PRAY GYÖRGY SZÜLETÉSÉNEK 300.
ÉVFORDULÓJÁN

2023
09
28 09
29

ELTE EGYETEMI KÖNYVTÁR

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

AZ ELTE EGYETEMI KÖNYVTÁR ÉS LEVÉLTÁR, A JÉZUS TÁRSASÁGA MAGYARORSZÁGI RENDTARTOMÁNYÁNAK LEVÉLTÁRA, A BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT TÖRTÉNETTUDOMÁNYI INTÉZET ÉS AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR SZERVEZÉSÉBEN

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

ELTE EGYETEMI KÖNYVTÁR ÉS LEVÉLTÁR

Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet

[2]PROGRAM: [3]

2023. szeptember 28. (ELTE Egyetemi Könyvtár)
10.00 Jezsuiták és oktatás
13.20 A Jézus Társaság feloszlatása
15.20 Pray György, a jezsuita tudós

2023. szeptember 29. (OSZK)
9.00 A Pray-kódex
10.20 A Pray-kódex a liturgia történetében
13.00 Latin (liturgikus) nyelv és népnyelv
15.20 Törvények és (művészet)történet
20.00 Könyvbemutató a Kutatók Éjszakája keretében

2023. szeptember 28.
ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár

9.30 *Köszöntők*

Borhy László rektor, Eötvös Loránd Tudományegyetem
P. Koronkai Zoltán SJ socius provincialis, Jézus Társasága Magyarországi Rendtartomány
Vincze Máté közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár

JEZSUITÁK ÉS OKTATÁS
Szekcióvezető: Tóth Krisztina

XXVII

[4]10.00 Siptár Dániel: *Az osztrák jezsuita rendtartomány magyarországi házai a feloszlatás előtti években*

10.20 Kádár Zsófia – Henrieta Žažová: *Nagyszombat – a jezsuita kollégium mint komplex intézmény a 18. században. Rendtagok és épületek*

10.40 Fazekas István – Barta M. János: *A nagyszombati jezsuita gimnázium diáksága az 1735/1736-os tanévben*

11.00 Szünet

11.20 Kökényesi Zsolt: *A jezsuita iskolahálózat magyar főúri tanulói a feloszlatás előtti időszakban (1759–1773)*

11.40 Szádoczki Vera: *Repetitio est mater studiorum. A repetensképzés elmélete és gyakorlata a 18. században*

12.00 Kérdések, hozzászólások

12.20 Ebédszünet

A JÉZUS TÁRSASÁGA FELOSZLATÁSA
Szekcióvezető: Forgó András

13.20 Babarczi Dóra: *A jezsuita rend feloszlatásához vezető út – a Jézus Társasága és a gyarmatbirodalmak konfliktusai a 18. század közepén*

13.40 Maczák Ibolya: *Egyházi pásztor – a jezsuita rendről*

14.00 Mózessy Gergely: *Exjezsuiták a székesfehérvári egyházmegyében*

14.20 Lakatos Adél: J*ezsuita névjegyzékek a Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár kézirattárában*

14.40 Kérdések, hozzászólások

15.00 Szünet

PRAY GYÖRGY, A JEZSUITA TUDÓS
Szekcióvezető: Molnár Antal

[5]15.20 Tóth Gergely: *„Elsők”, „legnagyobbak”, „alapítók”. Pray György történetírói munkásságának revíziója*

15.40 Vásáry István: *Magyar őstörténet és a kínai rítusvita – Pray György versus Desericzky Ince és Cetto Benedek*

16.00 Benei Bernadett: *Pray György és a középkori történelmünk kritikus kérdései*

16.20 Jarmalov Rezső: *Egy elmérgesedő történészdisputa – Pray György és Gánóczy Antal vitája a váradi püspökség alapításáról*

16.40 Sánta Sára: *Pray György, a tudós könyvtáros*

17.00 Kérdések, hozzászólások

17.20 Zárszó

2023. szeptember 29.
Országos Széchényi Könyvtár

A PRAY-KÓDEX
Szekcióvezető: Sarbak Gábor

9.00 Madas Edit: *A Pray-kódex kodikológiai és tartalmi leírása*

9.20 Tóth Zsuzsanna: *A Pray-kódex kötése a 12–13. századi kötéstörténet tükrében, a kódex kötésének rekonstrukciója*

9.40 Bibor Máté: *A kódex története az Országos Széchényi Könyvtárban a 19. században*

10.00 Szünet

A PRAY-KÓDEX A LITURGIA TÖRTÉNETÉBEN
Szekcióvezető: Madas Edit

10.20 Földváry Miklós István: *A miseorációk korpuszának összehasonlító elemzése*

10.40 Horváth Balázs: *A Pray-kódex szakramentáriumának miseordója*

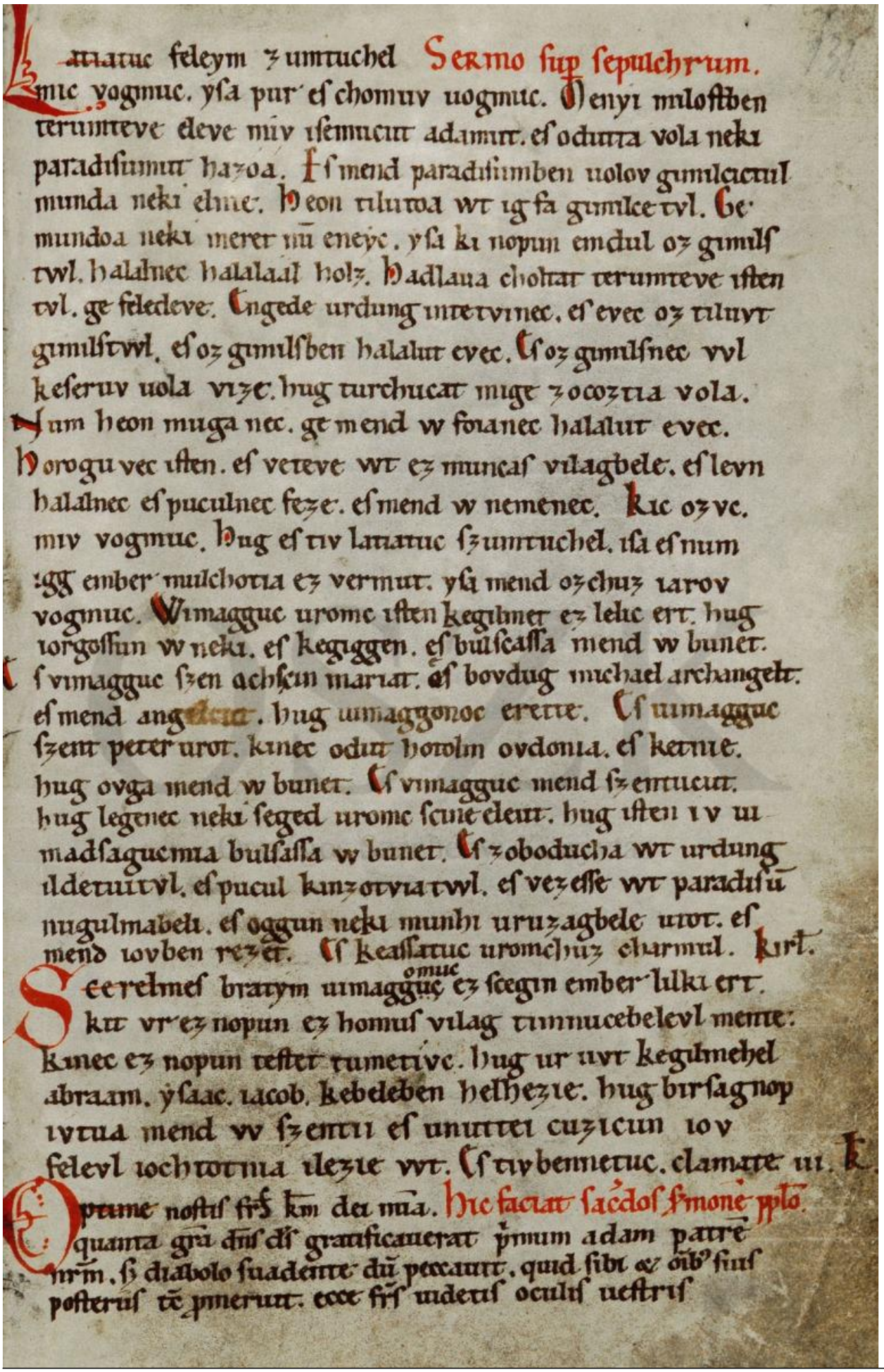
11.00 Czagány Zsuzsa: *A Pray-kódex mint zenetörténeti forrás. A szakramentárium énektételei*

11.20 Gilányi Gabriella: *A Pray-kódex kottaírásainak új elemzése*

11.40 Kérdések, hozzászólások

12.00 Ebédszünet

LATIN (LITURGIKUS) NYELV ÉS NÉPNYELV
Szekcióvezető: Thoroczkay Gábor

Latiatuc feleym zumtuchel Sermo sup sepulchrum.
mic vogmuc. ysa pur es chomuv uogmuc. Henyi mloſtben
terumteve eleve miv ſemuceit adamit. es odutta vola neki
paradiſumit hazoa. Es mend paradiſumben uolov gumlcetul
munda neki ehmec. Heon tiluroa wt ig fa gumlce tvl. Be-
mundoa neki merer nu eneyc. ysa ki nopun emdul oz gimilſ
twl. halalnec halalaal holz. Hadlaua choltat terumteve iſten
tvl. ge feledeve. Engede urdung intetvinec. es evec oz tiluvt
gimilſtwl. es oz gumilſben halalut evec. Es oz gumilſnec vvl
keſeruv uola vize. hug turchucat mige zocoztia vola.
Num heon muga nec. ge mend w fouanec halalut evec.
Horogu vec iſten. es veteve wt ez muncaſ vilagbele. es levn
halalnec es puculnec feze. es mend w nemenec. Kic ozve.
miv vogmuc. Hug es tiv latiatuc szumtuchel. iſa es num
:gg ember mulchotia ez vermut. ysa mend ozchuz tarov
vogmuc. Vimaggue urome iſten kegilmet ez lelic ert. hug
torgoſſun w neki. es kegiggen. es bulſcaſſa mend w bunet.
Es vimaggue szen achſun mariat. es bovdug michael archangelt.
es mend angelcit. hug umaggonoc eretre. Es uimaggue
szent peter urot. kinec odut hotolm ovdonia. es ketnie.
hug ovga mend w bunet. Es vimaggue mend szentucut.
hug legenec neki ſeged urome ſcute eleut. hug iſten iv ui
madſaguemia bulſaſſa w bunet. Es zoboducha wt urdung
ildetuitvl. es pucul kinzotvia twl. es vezeſſe wt paradiſu
nugulmabelt. es oggun neki munhi uruzagbele urot. es
mend iovben rezet. Es keaſſatuc uromchuz eharmul. Kirt.
Seerelmes bratym uimaggue omuc ez ſcegin ember lilki ert.
kit vr ez nopun ez homuſ vilag tinnucebelevl mente.
kinec ez nopun teſtet tumetivc. hug ur uvt kegilmehel
abraam. ysaac. iacob. kebeleben helhezie. hug birſagnop
ivtua mend vv ſzentii es unuttei cuzicun iov
felevl iochtotmia ilezie vvt. Es tivbenmetuc. clamate ui. k.
Oprime noſtiſ firſ km dei mia. Hic faciat ſacdoſ ſmone ppto.
quanta gra dnſ dſ gratificauerat primum adam patre
nrm. ſi diabolo ſuadente du peccauit. quid ſibi & ob' ſuis
poſteriſ te pmeruit. ecce firſ uideriſ oculiſ veſtriſ

[6]

13.00 Solymosi László: *Egyház és anyanyelv az Árpád-korban*

13.20 Szovák Kornél: *Az írás forradalma. Írásbeliség és műveltség III. Béla korában*

13.40 Korompay Klára: *A Halotti beszéd és a Halotti könyörgés nyelve*

14.00 Bartók Zsófia Ágnes: *A Halotti beszéd és a Halotti könyörgés műfaja*

14.20 Vladár Zsuzsanna: *A nyelvemlékek korai recepciója*

14.40 Kérdések, hozzászólások

15.00 Szünet

TÖRVÉNYEK ÉS (MŰVÉSZET)TÖRTÉNET
Szekcióvezető: Benkő Elek

[7]15.20
Szuromi Szabolcs Anzelm OPraem: *Megjegyzések a Pray-kódex kánonjogi vonatkozásairól*

15.40 Bácsatyai Dániel: *A Pozsonyi Évkönyv és a Pray-kódex történeti tárgyú bejegyzései*

16.00 Dénesi Tamás: *A Pray-kódex a bencés historiográfiában*

16.20 Boreczky Anna: *A Pray-kódex passióciklusa és egy bizánci ereklyekultusz nyomai a középkori Magyarország könyvfestészetében*

16.40 Kérdések, hozzászólások

17.00 Zárszó

KÖNYVBEMUTATÓ A KUTATÓK ÉJSZAKÁJA KERETÉBEN

20.00 *Hazai örökség európai összefüggésben. Az esztergomi zsolozsma összkiadása és az összehasonlító rítuselemzés.*

Résztvevők: Földváry Miklós István, Szoliva Gábriel OFM, valamint Nényei Sára és Csonka Szabina Babett. A beszélgetést Sarbak Gábor vezeti.

Kapcsolódó tartalom:
Kutatók éjszakája a nemzeti könyvtárban [8]
2023/09/30 - 15:23

Forrás webcím: https://oszk.hu/hirek/jezsuita-pray-kodex

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Pray-konferencia_230928-29_meghivo.jpg
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Pray-konferencia_230928-29_plakat.jpg
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/Pray-konferencia_230928-29_program.jpg
[4] https://mek.oszk.hu/12800/12855/
[5] https://keptar.oszk.hu/html/kepoldal/index.phtml?id=046336

[6] https://mek.oszk.hu/12800/12855/html/hu_b1_mny1_0334.html
[7] https://mek.oszk.hu/12800/12855/html/hu_b1_mny1_0061.html
[8] https://oszk.hu/hirek/kutatok-ejszakaja
[9] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[10] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek